

EUROPOS PARLAMENTAS

2004



2009

Teisės reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2003/0168(COD)

11.11.2004

*****I**

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma II“)
(KOM(2003)0427 – C5-0338/2003 –2003/0168(COD))

Teisės reikalų komitetas

Pranešėja: Diana Wallis

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * (Konsultacinė procedūra)
balsavusių narių balsų dauguma
- **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
- *** Pritarimo procedūra
*visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105,
107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje
numatytais atvejais*
- ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
- ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeistas tekstas yra paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems dokumentą rengusiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pakeitimams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Puslapis

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	5
AIŠKINAMOJI DALIS	28
PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	
KOMITETO NUOMONĖ.....	

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma II“)
(KOM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (KOM(2003)0427)¹
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 61 straipsnio c punktą, kurių pagrindu Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C5-0338/2003),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto bei ... komiteto nuomonės (A6-0000/2004),
1. pritaria iš dalies pakeistam Komisijos pasiūlymui;
 2. ragina Komisiją pakartotinai pateikti Parlamentui pasiūlymą, jei ji ketina iš esmės keisti šį pasiūlymą arba pakeisti jį nauju tekstu;
 3. įpareigoja Pirmininką perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Komisijos siūlomas tekstas

Parlamento pakeitimai

Pakeitimas 1 5 konstatuojamoji dalis

(5) **Reglamento** taikymo sritis turi būti apibrėžta taip, kad neprieštarautų Reglamentui (EB) Nr. 44/2001 ir **1980 m. Romos konvencijai**.

(5) **Šio** reglamento taikymo sritis ir **nuostatos** turi būti apibrėžtos taip, kad neprieštarautų 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentui (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo bei **Reglamentui (EB) Nr.../... dėl sutartinėms prievolėms taikomos teisės („Roma I“)**.

Pagrindimas

¹ OL C Dar neskelbta Oficialiajame leidinyje.

Akivaizdu, kad reglamentas turi būti suderintas ne tik su 1980 m. priimta Romos konvencija, kuri galioja ir toliau, nes Danija nedalyvauja priimant reglamentą, bet ir su naujuoju iš Roma I projekto išplauksiančiu reglamentu.

Pakeitimas 2

5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(5) Siekiant užtikrinti Bendrijos teisės vientisumą, šiuo reglamentu neturi būti pažeidžiama antrinė teisė, išskyrus šio reglamento nuostatų, susijusių ar turinčių įtakos taikomai teisei kaip tam tikrų sričių kolizinėms normoms, viršesnėms privalomoms Bendrijos teisės normoms ir specialioms bendrosios rinkos principams. Taip šis reglamentas turėtų paskatinti sklandų bendrosios rinkos funkcionavimą, ypač laisvą prekių ir paslaugų judėjimą.

Pagrindimas

Ši Komisijos 19 konstatuojamosios dalies formuluote paremtą pakeitimą reikėtų skaityti kartu su I straipsnio pakeitimais (Materialinė taikymo sritis, kuri turėtų būti vadinama „dalykine taikymo sritimi“). Itin svarbu, kad šio reglamento nuostatos netaptų sklandaus bendrosios rinkos funkcionavimo kliūtimi.

Pakeitimas 3

7 konstatuojamoji dalis

(7) Nors beveik visose valstybėse narėse nesutartinėms prievolėms paprastai taikomas lex loci delicti commissi principas, tačiau tam tikri šio principo aspektai, esant sąsajoms su keliomis šalimis, traktuojami nevienodai. Tai sąlygoja teisinį netikrumą.

(7) Siekiant maksimaliai sumažinti teisinį netikrumą, būtina turėti kuo bendresnes kolizines normas visose valstybėse narėse. Tačiau teisinio tikrumo poreikis visuomet turi priklausyti nuo viršesnio poreikio kiekvienoje atskiroje byloje vykdyti teisingumą, todėl teismams turi būti suteikta kompetencija naudotis diskrecijos teise.

Pagrindimas

Nors lex loci delicti commissi principas, pasirinktas pamatiniu sprendiniu, iš pirmo žvilgsnio atrodo patraukliai, tačiau teisės normos turi būti kur kas lankstesnės, kad teismai kiekvienoje byloje galėtų vykdyti teisingumą.

Pakeitimas 4 8 konstatuojamoji dalis

(8) ***Bendra norma*** turėtų padėti lengviau prognozuoti teismo sprendimus ir užtikrinti tinkamą atsakomybėn patrauktų asmenų bei nukentėjusių asmenų interesų pusiausvyrą. ***Sąsaja su šalimi, kurioje atsirado žala (lex loci delicti commissi), tinkamai suderinti žalą sukėlusio asmens ir žalą patyrusio asmens interesus ir atitinka modernią civilinės atsakomybės koncepciją bei atsakomybės be kaltės raidą.***

(8) ***Šis reglamentas turėtų*** padėti lengviau prognozuoti teismo sprendimus ir užtikrinti tinkamą atsakomybėn patrauktų asmenų ir nukentėjusių asmenų interesų pusiausvyrą.

Pagrindimas

Žiūrėti 7 konstatuojamosios dalies pakeitimo pagrindimą. Be to, neaišku, kas yra „moderni civilinės atsakomybės koncepcija“. Taip pat manoma, kad nebūtina minėti atsakomybės be kaltės sistemų.

Pakeitimas 5 9 konstatuojamoji dalis

(9) ***Specialių teisės pažeidimų (deliktų), kai bendroji norma neleidžia tinkamai suderinti interesų, atvejais reikėtų numatyti specialias nuostatas.***

Išbraukta.

Pagrindimas

Atsižvelgiant į pasirinktą naują koncepciją, ši konstatuojamoji dalis nebūtina.

Pakeitimas 6

9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(9a) Sprendžiant taikytinos teisės klausimą taip pat reikia atsižvelgti į būtinybę užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį.

Pakeitimas 7

10 konstatuojamoji dalis

(10) Atsakomybės už produktą atveju kolizinės normos turi padėti užtikrinti tinkamą rizikos, atsirandančios modernioje aukštųjų technologijų visuomenėje, užtikrinant vartotojų sveikatos apsaugą, skatinant naujoves, siekiant neiškraipytos konkurencijos ir lengvinant prekybos sąlygas, paskirstymą. Atsižvelgiant į šiuos tikslus, sąsaja su žala patyrusio asmens įprastos gyvenamosios vietos teise ir su prognozuojamumo išlyga reiškia subalansuotą sprendinį.

Išbraukta.

Pagrindimas

Manoma, kad bendromis normomis galima puikiai sureglamentuoti su atsakomybe už produktą susijusius atvejus.

Pakeitimas 8

11 konstatuojamoji dalis

(11) Nesąžiningos konkurencijos srityje kolizinės normos turi padėti apsaugoti konkurentus, vartotojus ir plačiąją visuomenę bei užtikrinti sklandų rinkos

Išbraukta.

ekonomikos funkcionavimą. Šiuos tikslus galima pasiekti užtikrinant sąsają su konkrečios rinkos teise, tačiau ypatingais atvejais gali būti taikomos kitos nuostatos.

Pagrindimas

Manoma, kad bendromis normomis galima puikiai reglamentuoti su nesažininga konkurencija susijusius atvejus. Be to, neaišku, ką tiksliai reiškia sąvoka „nesažiningos konkurencijos sritis“. Priėjus prie nuomonės, kad būtina parengti specialią „nesažiningos konkurencijos sritį“ reglamentuojančią taisyklę, reikėtų pateikti šios sąvokos apibrėžimą.

Pakeitimas 9

12 konstatuojamoji dalis

(12) Vadovaujantis Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartija ir Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, kišimosi į privatų gyvenimą ir asmens teisių pažeidimo atveju kolizinė norma turi padėti užtikrinti tinkamą pusiausvyrą. Specialiomis apsaugos priemonėmis turi būti užtikrinti pagrindiniai valstybių narių spaudos laisvės principai.

(12) Atsižvelgiant į ypatingą žiniasklaidos vaidmenį visuomenėje ir siekiant vadovautis Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisprudencija¹, būtina parengti specialią taisyklę, reglamentuojančią kišimosi į privatų gyvenimą ir asmens teisių pažeidimo atvejus. Atspirties tašku ypač būtų galima laikyti akivaizdžiai artimesnę sąsają su tam tikra valstybe, jei atsižvelgiama į tam tikras sąlygas, kaip valstybę, kuriai pirmiausia skirtos publikacijos ar laidos, publikacijų ar laidų kalbą arba pardavimų ar žiūrovų skaičių tam tikroje valstybėje lyginant su bendru pardavimų ar žiūrovų skaičiumi. Panašūs principai turėtų būti taikomi ir publikacijoms internete.

¹ *Byla C-68/93 Fiona Shevill ir kiti [1995], rink. I-415.*

Pagrindimas

Žiūrėti 6 straipsnio pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 10

13 konstatuojamoji dalis

(13) Aplinkos taršos atveju EB sutarties 174 straipsnis, kuriuo siekiama aukšto apsaugos lygio ir įtvirtinamas atsargumo ir prevencijos principas, pagal kurį numatoma, kad žala aplinkai pirmiausia turi būti atitaisoma ten, kur yra jos šaltinis, o žalą atlygina teršėjas, visiškai pateisina principo, pagal kurį pirmenybė suteikiama žalą patyrusiam asmeniui, taikymą. **Išbraukta.**

Pagrindimas

Manoma, kad bendromis normomis galima puikiai sureglamentuoti su aplinkos tarša susijusius atvejus. Be to, neaišku, ką reiškia sąvoka „žala aplinkai“, šiame reglamente turi būti tik apibrėžta, kas yra taikytina teisė, o ne gilintis į esminius teisinius atsakomybės už aplinkos taršą klausimus. Priešus prie nuomonės, kad būtina parengti specialią „žalą aplinkai“ reglamentuojančią taisyklę, reikėtų pateikti šios sąvokos apibrėžimą.

Pakeitimas 11

14 konstatuojamoji dalis

(14) Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo atveju turėtų būti taikomas visuotinai pripažintas *lex loci protectionis* principas. Šiame reglamente sąvoka *intelektinė nuosavybė* **apima** autorių teises, gretutines teises, duomenų apsaugos teisę *sui generis* ir pramoninės nuosavybės teises.

(14) Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo atveju turėtų būti taikomas visuotinai pripažintas *lex loci protectionis* principas. **Pažeidimų, padarytų internetu arba dėl satelitu transliuojamų televizijos laidų, atveju taikytina valstybės gavėjos teisė. Terminas intelektinė nuosavybė** šio reglamento prasme **turėtų būti suprantamas kaip** autorių teisės, **ir** gretutinės teisės, duomenų apsaugos teisė *sui generis* ir pramoninės nuosavybės teisės.

Pakeitimas 12

15 konstatuojamoji dalis

(15) *Atitinkamos* nuostatos turėtų būti numatytos ir žalai, *atsiradusiai dėl*

(15) *Specialios* nuostatos turėtų būti nustatytos *atsakomybei už* nepagrįstą

neteisėtų veiksmų, kaip nepagrįstas praturtėjimas arba atstovavimas neturint įgaliojimo, reglamentuoti.

praturtėjimą *arba* už atstovavimą neturint įgaliojimo reglamentuoti.

Pagrindimas

Specialios nuostatos turėtų būti numatomos nesutartinei atsakomybei už nepagrįstą praturtėjimą arba už atstovavimą neturint įgaliojimo reglamentuoti.

Pakeitimas 13 19 konstatuojamoji dalis

(19) Siekiant užtikrinti Bendrijos teisės vientisumą, šis reglamentas neturi pažeisti sutarčių arba antrinės teisės dokumentų, išskyrus šio reglamento, nustatytų nuostatų, susijusių ar turinčių įtakos taikomai teisei, kaip tam tikrų sričių kolizinėms normoms, viršesnėms privalomoms Bendrijos teisės normoms ir specialiems bendrosios rinkos principams. Be to, šiuo reglamentu neturi būti trukdoma sklandžiai funkcionuoti bendrajai rinkai, ypač laisvam prekių ir asmenų judėjimui, o jo taikymas neturi to sąlygoti.

Išbraukta.

Pagrindimas

Ši konstatuojamoji dalis buvo pakeista ir tapo nauja 5a konstatuojamąja dalimi.

Pakeitimas 14 1 straipsnio 2 dalies d ir e punktai

(d) asmeninė įstatyminė bendrovių vadovų arba organų atsakomybė už bendrovės, firmos arba juridinio asmens skolas bei asmeninė įstatyminė už privalomą apskaitos dokumentų auditą atsakingų asmenų atsakomybė;

(d) asmeninė įstatyminė bendrovių vadovų arba organų atsakomybė už bendrovės, firmos arba juridinio asmens skolas bei asmeninė įstatyminė už privalomą apskaitos dokumentų auditą atsakingų asmenų atsakomybė ***audituojamai bendrovei ir jos vadovams;***

(e) nesutartinės patikėtojo, patikėtinio ir naudos gavėjo prievolės;

(e) nesutartinės patikėtinio, patikėtojo ir naudos iš *savanoriškai sudaryto patikėjimo* gavėjo prievolės;

Pagrindimas

Pirmoje šio pakeitimo dalyje atsižvelgiama į tai, kad gali būti taikomos dvi skirtingos kolizinės normos, pavyzdžiui, tuo atveju, kai potencialus bendrovės pirkėjas pareiškia pretenzijas pardavėjo finansiniam konsultantui ir bendrovės auditoriui.

Antroje dalyje, kurioje kalbama apie patikėjimą, siekiama užtikrinti, kad šios nuostatos atitiktų 1985 m. Hagos Konvenciją dėl turto patikėjimo pripažinimo bei išvengti sunkumų ir neaiškumų, susijusių su sąvokos „patikėjimas“ vartojimu anglosaksų teisėje, reglamentuojančios tam tikras faktines aplinkybes, pvz., nepagrįstą praturtėjimą.

Pakeitimas 15

1 straipsnio 2 a dalis (nauja)

2a. Šiuo reglamentu neapribojama taikymo arba priėmimo Europos bendrijų institucijų teisės aktu, kuriais:

(a) tam tikrose srityse numatomos kolizinės normos, susijusios su nesutartinėmis prievolėmis, arba

(b) numatomos normos, kurios nepriklausomai nuo pagal šį reglamentą taikytinos nacionalinės teisės taikomos nesutartinėms prievolėms, arba

(c) neleidžiama taikyti lex fori arba šiame reglamente numatytų normų, arba

(d) numatomos taisyklės, padedančios užtikrinti sklandų bendros rinkos funkcionavimą tos apimties, kuria jos negali būti taikomos kartu su tarptautinės privatinės teisės normomis.

Pagrindimas

Geriau, kai reglamento dalykinė taikymo sritis įtvirtinama viename straipsnyje ir taip nubrėžiamos aiškios ribos, parodančios, kada Bendrijos teisės normos viršesnės už tarptautinės privatinės teisės normas. Naujajame d punkte turėtų būti atsižvelgiama į jau esamus bendrosios rinkos instrumentus, pvz., direktyvas „Televizija be sienų“ ir „Elektroninė komercija“.

Pakeitimas 16
1 skirsnio pavadinimas

DĖL CIVILINĖS TEISĖS PAŽEIDIMO
ARBA DELIKTO ATSIRANDANČIOMS
NESUTARTINĖMS PRIEVOLĖMS
TAIKYTINOS TAISYKLĖS

DĖL CIVILINĖS TEISĖS PAŽEIDIMO
ARBA DELIKTO ATSIRANDANČIOMS
NESUTARTINĖMS PRIEVOLĖMS
TAIKYTINOS **BENDROSIOS**
TAISYKLĖS

Pakeitimas 17
II skyriaus I skirsnio 2 a straipsnis (naujas)

2a straipsnis

Pasirinkimo laisvė

1. Šalys, sudarydamos susitarimą po to, kai kyla ginčas, arba remdamosi prieš ginčą sudarytu susitarimu, jei jos anksčiau turėjo formalių prekybinių ryšių, gali susitarti nesutartinius įsipareigojimus priskirti savo pasirinktiems įstatymams. Pasirinkimas turi būti aiškiai išreikštas arba pagrįstai įrodytas remiantis konkretais atvejais aplinkybėmis. Jis negali paveikti trečiųjų šalių teisių ir nepažeidžia privalomųjų taisyklių taikymo pagal 12 straipsnio nuostatas.

2. Jei visi kiti situacijos aspektai buvo susiję su viena ar daugiau Europos Bendrijos valstybių narių tuo metu, kai nuostoliai arba žala buvo patirti, sutarties šalių pasirinkti taikytini įstatymai neturi trukdyti taikyti Bendrijos teisės nuostatų.

Pagrindimas

Būtų logiškiau buvusį 10 straipsnį perkelti į Reglamento pradžią, kadangi aišku, kad jei sutarties šalys tarpusavyje sudarė susitarimą dėl taikytino įstatymo, reikėtų atsižvelgti į šalių intenciją prieš imant taikyti kitas taisykles, kuriomis siekiama nustatyti taikytinus įstatymus.

Be to, atrodo, kad nėra jokios priežasties dėl ko šalys, kurios turi formalių prekybinių ryšių, negalėtų susitarti dėl bet kokiam dėl civilinės teisės pažeidimo atsirandančiam ieškiniui taikytinų įstatymų dar prieš ieškiniui atsirandant. Taip pat atrodo, kad nėra jokios priežasties dėl ko tokie

susitarimai negalėtų būti sudaryti dėl intelektinės nuosavybės.

Pakeitimas 18

3 straipsnis

1. Nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, ***kurioje buvo arba gali būti padaryta žala, įstatymai, nepriklausomai nuo valstybės, kurioje įvyko žalą sukėles įvykis, bei valstybės ar valstybių, kuriose iškyla šio įvykio netiesioginės pasekmės.***

2. ***Tačiau***, jei asmens, kuriam pareikštas ieškinys dėl atsakomybės dėl nuostolių, ir žalą patyrusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kurioje nuostoliai buvo patirti, nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės įstatymai.

3. ***Nepaisant 1 ir 2 straipsnio dalių nuostatų***, jei pagal visas konkrečius atvejo

1. ***Jeigu šiame Reglamente nenumatyta kitaip, dėl civilinės teisės pažeidimo arba delikto atsirandančioms*** nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, ***su kuria nesutartinės prievolės yra glaudžiausiai susiję***, įstatymai.

2. ***Siekiant nustatyti konkrečiu atveju taikytinus įstatymus, taikomos viena arba kelios tokios prielaidos:***

a) jei asmens, kuriam pareikštas ieškinys dėl atsakomybės dėl nuostolių ***arba žalos***, ir nuostolius arba žalą patyrusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kurioje nuostoliai buvo patirti, nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės įstatymai;

b) ***remiantis 13 straipsnio nuostatomis, jei dėl žalą sukėliančio įvykio pareiškiamas ieškinys dėl žalos atlyginimo už asmens sužalojimą, nesutartinės prievolės reglamentuojamos tos valstybės, kurioje gyvena nukentėjusysis, įstatymais;***

c) ***tam tikrais atvejais taikomi tos valstybės, kurioje patiriama arba gali būti patiriama svarbiausia nuostolių arba žalos dalis arba dalys, įstatymai, nepriklausomai nuo valstybės, kurioje įvyksta nuostolius sukėles įvykis;***

d) ***akivaizdžiai artimesnis ryšis su kita valstybe ypač gali būti pagrįstas remiantis ankstesniais ryšiais tarp šalių, pavyzdžiui, sutartimi, kuri yra artimai susijusi su atitinkamomis nesutartinėmis prievolėmis.***

3. ***Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų***, jei pagal visas konkrečius atvejo

aplinkybes yra aišku, kad nesutartinės prievolės yra akivaizdžiai artimiau susijusios su kita valstybe, taikomi tos kitos valstybės įstatymai. **Akivaizdžiai artimesnis ryšis su kita valstybe ypač gali būti pagrįstas remiantis ankstesniais ryšiais tarp šalių, pavyzdžiui, sutartimi, kuri yra artimai susijusi su atitinkamomis nesutartinėmis prievolėmis.**

aplinkybes yra aišku, kad nesutartinės prievolės yra akivaizdžiai artimiau susijusios su kita valstybe, taikomi tos kitos valstybės įstatymai. **Ypač tuo atveju, kai ieškinys grindžiamas nesutartinėmis prievolėmis, atsirandančiomis dėl produkto su trūkumais, nustatant taikytinus įstatymus galima atsižvelgti į valstybę ar valstybes, kuriose produktas, dėl kurio pateikiamas ieškinys dėl nesutartinės civilinės atsakomybės, buvo numatomas parduoti arba į kurias jis buvo specialiai nukreiptas.**

Pagrindimas

Siekiant aiškumo, pranešėja pasirinko vieną principą ir keletą prielaidų, kurios teismams turėtų padėti nustatyti taikytinus įstatymus. Šiuo požiūriu siekiama suteikti teismams galimybę savo nuožiūra pasirinkti sprendimą, kuris geriausiai leistų įvykdyti teisingumą nukentėjusiojo atžvilgiu ir labiausiai atitiktų pagrįstus šalių lūkesčius, tuo pačiu metu sumažindamas tikimybę, kad šalys stengsis pasirinkti joms palankiausius teismus. Tuo taip pat siekiama palikti galimybę svarstyti atskiras ieškinio dalis.

Argumentai, kuriais grindžiama A prielaida, yra aiškūs: jei nukentėjusysis ir civilinės teisės pažeidėjas gyvena toje pačioje valstybėje, tikriausiai teisingumas bus geriausiai įvykdytas taikant tos valstybės įstatymą. B prielaida siekiama spręsti eismo įvykių sukeltas problemas. Pavyzdžiui, jei nukentėjusysis yra taip smarkiai sužeistas, kad visą likusį savo gyvenimą turės praleisti intensyvios terapijos skyriuje, aišku, kad būtų teisinga atlyginti nuostolius pagal valstybės, kurioje jis gyvena, o ne valstybės, kurioje įvykis įvyko, nuostatus. Tai taip pat leistų įvykdyti teisingumą tuo atveju jei, pavyzdžiui, įvykis įvyktų su „patogia vėliava“ plaukiojančiame laive, kurio įgula gali neturėti jokių ryšių su vėliavos valstybe. C prielaida siekiama pagrįsti lex loci delicti commissi ir tai buvo Komisijai labiausiai priimtinas požiūris. D prielaida gali būti naudinga tada, jei nukentėjusysis ir civilinės teisės pažeidėjas turėjo ankstesnių ryšių ir todėl galima pagrįstai manyti, kad šiems ryšiams taikomi įstatymai taip pat turėtų būti taikomi ir bet kokiam tų ryšių metu įvykstančiam žalą sukeliančiam veiksmui arba aplaidumui. 3 straipsnio dalis taikoma visiems kitiems atvejams bei atvejams, susijusiems su produktais su trūkumais, kai konkretaus produkto nebuvo numatoma parduoti valstybėje, kurioje įvyko žalą sukėles įvykis.

Pakeitimas 19
4 straipsnis

4 straipsnis

Išbraukta.

Atsakomybė už produktą

Nepažeidžiant 3 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų, dėl produkto su trūkumais

sukeltos žalos arba žalos rizikos atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, kurioje yra įprastinė žala patyrusio asmens gyvenamoji vieta, įstatymai, nebent asmuo, iš kurio reikalaujama prisiimti atsakomybę, gali įrodyti, kad produktas toje valstybėje buvo parduodamas be jo sutikimo; tuo atveju taikomi tos valstybės, kurioje yra įprastinė asmens, iš kurio reikalaujama prisiimti atsakomybę, gyvenamoji vieta, įstatymai.

Pagrindimas

Manoma, kad atsakomybei už produktą su trūkumais gali būti taikomas pakeistas 3 straipsnis.

Pakeitimas 20
1A skirsnio pavadinimas (naujas)

1A SKIRSNIS

**YPATINGOSIOS KONKRETIEMS
CIVILINĖS TEISĖS PAŽEIDIMAMS
ARBA DELIKTAMS IR
NESUTARTINĖMS PRIEVLĖMS
TAIKOMOS TAISYKLĖS**

Pakeitimas 21
5 straipsnis

5 straipsnis

Išbraukta.

Nesąžininga konkurencija

1. Dėl nesąžiningos konkurencijos veiksmų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, kurioje konkurenciniai ryšiai arba bendri vartotojų interesai yra arba gali būti tiesiogiai ir žymiai paveikti, įstatymai.

2. Jei nesąžiningos konkurencijos veiksmai paveikia tik vieno konkretaus konkurento interesus, taikomos 3 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos.

Pagrindimas

Manoma, kad konkurencijai gali būti taikomas pakeistas 3 straipsnis. Be to, pranešėja mano, kad geriau šią nuostatą praleisti, nes nėra aišku, ką reiškia „nesąžiningos konkurencijos veiksmai“. Pranešėja mano, kad jei galiausiai būtų nuspręsta, kad šis Reglamentas turi būti specialiai taikomas „nesąžiningos konkurencijos veiksams“, juos reikėtų paaiškinti straipsnyje, kuriame pateikiami apibrėžimai.

Pakeitimas 22
6 straipsnis

1. Tais atvejais, kai 3 straipsnyje nurodytų įstatymų taikymas prieštarautų pagrindiniams teismo principams, susijusiems su žodžio ir informacijos laisve, dėl privatumo arba asmens teisių pažeidimų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi to teismo įstatymai.

2. Atsakymo teisei arba lygiavertėms priemonėms taikomi tos valstybės, kurioje yra įprastinė transliuotojo **arba leidėjo gyvenamoji vieta**, įstatymai.

1. Dėl privatumo arba asmens teisių pažeidimų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi **tos valstybės, kurioje įvyko arba gali įvykti svarbiausia nuostolių arba žalos dalis, įstatymai, tačiau atsižvelgiant į tam tikrus veiksnius, kaip, pavyzdžiui, į valstybę, kuriai daugiausia skiriamas leidinys arba transliuojama laida arba į leidinio arba transliuojamos programos kalbą, į pardavimų apimtį ir klausytojų skaičių tam tikroje valstybėje, lyginant tai su visų pardavimų apimtimi arba visų klausytojų skaičiumi, arba į šių veiksmų derinį, gali būti nustatyta, kad egzistuoja akivaizdžiai artimesnis ryšis su kita valstybe. Ši nuostata mutatis mutandis taikoma interneto leidiniams.**

2. Atsakymo teisei arba lygiavertėms priemonėms **ir bet kokioms prieš leidėją arba transliuotoją taikomoms prevencinėms priemonėms arba apribojančioms teismo nutartims** taikomi tos valstybės, kurioje yra įprastinė **leidėjo arba transliuotojo gyvenamoji vieta**, įstatymai.

Pagrindimas

Šis 6 straipsnio pakeitimas atitinka dėl Bylos C-68/93 Fiona Shevill ir kiti [1995] ECR I-415 pateiktą sprendimą. Ši taisyklė buvo įtraukta siekiant atsižvelgti į tuos atvejus, kai galima manyti, kad egzistuoja akivaizdžiai artimesnis ryšis su valstybe, kurioje yra įprastinė leidėjo arba transliuotojo gyvenamoji vieta. Tai suteiks daugiau teisinio aiškumo leidėjams ir transliuotojams bei padės parengti aiškią visiems leidiniams, netgi tiems, kurie pateikiami internete, taikomą taisyklę.

Antros dalies pakeitimas, kuris siejasi su apribojančiomis teismo nutartimis, yra praktiškesnis, kadangi tokia teisių gynimo teisme priemonė suteikiama greitai ir yra laikino pobūdžio.

Pakeitimas 23
6a straipsnis

6a straipsnis

Darbuotojų ginčai

Dėl įvyksiančių arba įvykusių darbuotojų ginčų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, kurioje ginčas vyko arba vyks, įstatymai.

Pakeitimas 24
7 straipsnis

7 straipsnis

Aplinkos pažeidimas

Dėl aplinkos pažeidimų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi 3 straipsnio 1 dalies nurodyti įstatymai, nebent nukentėjęs asmuo norėtų savo ieškinį pagrįsti tos valstybės, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis, įstatymais.

Išbraukta.

Pagrindimas

Manoma, kad aplinkos pažeidimams gali būti taikomas pakeistas 3 straipsnis. Be to, pranešėja nenori jų aiškiai minėti, kadangi nėra pateiktas joks „aplinkos pažeidimų“ apibrėžimas.

Pakeitimas 25
2 skirsnio pavadinimas

2 SKIRSNIS

Išbraukta.

**DĖL KITOKIŲ NEI CIVILINĖS TEISĖS
PAŽEIDIMAS ARBA DELIKTAS
VEIKSMŲ ATsirANDANČIOMS
NESUTARTINĖMS PRIEvolĖMS
TAIKYtinOS TAISYKLĖS**

Pagrindimas

Šis pavadinimas nebereikalingas.

Pakeitimas 26
9 straipsnis

9 straipsnis

Išbraukta.

Taikomų įstatymų nustatymas

- 1. Jei dėl kitokių nei civilinės teisės pažeidimas ar deliktas veiksmų atsirandančios nesutartinės prievolės yra susijusios su anksčiau tarp šalių egzistavusiais ryšiais, pavyzdžiui, su artimais su nesutartinėmis prievolėmis susijusia sutartimi, joms taikomi šiems ryšiams taikomi įstatymai.***
- 2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, jei šalių įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kurioje įvyko žalą sukėlus įvykis, nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės įstatymai.***
- 3. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 ir 2 dalių, dėl nesažiningo praturtėjimo atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, kurioje buvo nesažiningai praturtėta, įstatymai.***
- 4. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, dėl neteisėtai atliktų su kito asmens reikalais susijusių veiksmų atsirandančioms nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės, kurioje buvo įprastinė naudos gavėjo gyvenamoji vieta tuo metu, kai jis atliko neteisėtus veiksmus, įstatymai. Tačiau jei dėl neteisėtai atliktų su kito asmens reikalais***

susijusių veiksmų atsirandančios nesutartinės prievolės yra susiję su fizine asmens arba medžiaginės nuosavybės apsauga, joms taikomi tos valstybės, kurioje buvo naudos gavėjas arba nuosavybė tuo metu, kai buvo atlikti neteisėti veiksmai, įstatymai.

5. Nepaisant šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalių nuostatų, jei pagal visas konkrečius atvejo aplinkybes yra aišku, kad nesutartinės prievolės yra akivaizdžiai artimiau susijusios su kita valstybe, taikomi tos kitos valstybės įstatymai.

6. Nepaisant šio straipsnio nuostatų, visoms nesutartinėms prievolėms intelektinės nuosavybės srityje taikomos 8 straipsnio nuostatos.

Pagrindimas

Pakeistas 9a ir 9b straipsniais.

*Pakeitimas 27
9 a straipsnis*

9a straipsnis

Nesąžiningas praturtėjimas

1. Jei dėl nesąžiningo praturtėjimo atsirandančios nesutartinės prievolės yra susijusios su anksčiau tarp šalių egzistavusiais ryšiais, pavyzdžiui, su artimai su šiomis nesutartinėmis prievolėmis susijusia sutartimi, joms taikomi šiems ryšiams taikomi įstatymai.

2. Jei taikytini įstatymai negali būti nustatyti remiantis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis ir šalių įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kurioje įvyko nesąžiningą praturtėjimą sukėlęs įvykis, nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės įstatymai.

3. Jei taikytini įstatymai negali būti nustatyti remiantis šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis, taikomi tos valstybės,

kurioje iš esmės įvyko nesąžiningą praturtėjimą sukėlę įvykiai, įstatymai, nepriklausomai nuo valstybės, kurioje įvyko praturtėjimas.

4. Jei pagal visas konkrečius atvejo aplinkybes yra aišku, kad dėl nesąžiningo praturtėjimo atsirandančios nesutartinės prievolės yra akivaizdžiai artimiau susijusios su kita valstybe, nei ta, kuri nurodyta šio straipsnio 1, 2 ar 3 dalyse, taikomi tos kitos valstybės įstatymai.

Pagrindimas

Šios taisyklės atitinka bendrąsias taisykles dėl civilinės teisės pažeidimų arba deliktų. Be to, pranešėja nesutinka su pirmine Komisijos mintimi, kad nesąžiningo praturtėjimo atvejams būtų taikomi tos valstybės, kurioje buvo nesąžiningai praturtėta, įstatymai. Praturtėjimo vieta gali būti visiškai atsitiktinė (pavyzdžiui, priklausomai nuo to, kur sukčius pasirenka atidaryti banko sąskaitą, į kurią apgaulės būdu pervedami pinigai).

Pakeitimas 28 9 b straipsnis (naujas)

9b straipsnis

Negotiorum gestio

1. Jei dėl neteisėtai atliktų su kito asmens reikalais susijusių veiksmų atsirandančios nesutartinės prievolės yra susijusios su anksčiau tarp šalių egzistavusiais ryšiais, pavyzdžiui, su artimais su šiomis nesutartinėmis prievolėmis susijusia sutartimi, joms taikomi šiems ryšiams taikomi įstatymai.

2. Jei taikytini įstatymai negali būti nustatyti remiantis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis ir šalių įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kurioje įvyko žalą arba nuostolius sukėlęs įvykis, nesutartinėms prievolėms taikomi tos valstybės įstatymai.

3. Jei taikytini įstatymai negali būti nustatyti remiantis šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis, taikomi tos valstybės,

kurioje veiksmai buvo atlikti, įstatymai.

4. Jei pagal visas konkrečiau atvejo aplinkybes yra aišku, kad dėl neteisėtai atliktų su kito asmens reikalais susijusių veiksmų atsirandančios nesutartinės prievolės yra akivaizdžiai artimiau susijusios su kita valstybe, nei ta, kuri nurodyta šio straipsnio 1, 2 ar 3 dalyse, taikytini tos kitos valstybės įstatymai.

Pagrindimas

Šios taisyklės atitinka bendrąsias su civilinės teisės pažeidimais arba deliktais susijusias taisykles.

Pakeitimas 29
10 straipsnis

10 straipsnis

Išbraukta.

Pasirinkimo laisvė

1. Šalys, sudarydamos susitarimą po to, kai kyla ginčas, gali susitarti į 8 straipsnio taikymo sritį neįeinančioms nesutartinėms prievolėms taikyti savo pasirinktą įstatymą. Pasirinkimas turi būti aiškiai išreikštas arba pagrįstai įrodytas remiantis konkrečiau atvejo aplinkybėmis. Jis negali paveikti trečiosios šalies teisių.

2. Jei visi kiti situacijos aspektai tuo metu, kai buvo patirti nuostoliai, buvo susiję ne su ta valstybe, kurios įstatymas buvo pasirinktas, šalys savo pasirinkimu negali pažeisti tos valstybės įstatymų nuostatų, nuo kurių pagal sutartį negalima nukrypti, taikymo.

3. Šalių pasirinktas įstatymas neturi trukdyti taikyti Bendrijos teisės nuostatų tuo atveju, kai kiti situacijos aspektai buvo susiję su viena iš Europos Bendrijos valstybių narių tuo metu, kai nuostoliai buvo patirti.

Pagrindimas

Pateikiamas naujame 2a straipsnyje.

Pakeitimas 30
11 straipsnio a punktas

a) atsakomybės *sąlygos* bei laipsnis, įskaitant asmenų, *kurie privalo atsakyti už savo atliktus veiksmus*, nustatymą;

a) atsakomybės *pagrindas* ir laipsnis, įskaitant asmenų, *už kurių veiksmus turi būti atsakyta*, nustatymą;

Pagrindimas

Versija anglų kalba pataisoma ir suderinama su versijomis kitomis kalbomis, o formuluotė suderinama su esamomis privatinės tarptautinės teisės konvencijomis.

Pakeitimas 31
12 straipsnis

1. *Tuo atveju, kai remiantis šiuo reglamentu taikomi konkrečios trečiosios šalies įstatymai, galima įgyvendinti privalomas kitos su situacija glaudžiai susijusios valstybės nuostatas, jei ir tiek, kiek pagal tos valstybės įstatymą šios nuostatos turi būti taikomos, nepaisant nesutartinėms prievolėms taikomų įstatymų. Svarstant, ar įgyvendinti šias privalomas nuostatas, reikia atsižvelgti į jų pobūdį ir tikslą bei į jų taikymo arba netaikymo padarinius.*

2. *Nė viena šio Reglamento nuostata negali apriboti teismo įstatymo nuostatų taikymo tuo atveju, jei jos yra privalomos nepriklausomai nuo kitais atvejais nesutartinėms prievolėms taikytino įstatymo.*

1. *Nė viena šio Reglamento nuostata negali apriboti teismo įstatymo nuostatų taikymo tuo atveju, jei jos yra privalomos nepriklausomai nuo kitais atvejais nesutartinėms prievolėms taikytino įstatymo.*

2. *Tuo atveju, kai konkrečios trečiosios šalies įstatymai yra taikomi dėl šio reglamento, galima įgyvendinti privalomas kitos su situacija glaudžiai susijusios valstybės nuostatas, jei ir tiek, kiek pagal tos valstybės įstatymą šios nuostatos turi būti taikomos, nepaisant nesutartinėms prievolėms taikomų įstatymų. Svarstant, ar įgyvendinti šias privalomas nuostatas, reikia atsižvelgti į jų pobūdį ir tikslą bei į jų taikymo arba netaikymo padarinius.*

Pagrindimas

Naujas pastraipų išdėstymas atrodo logiškesnis. Tekstas anglų kalba buvo pataisytas ir suderintas su teksto versijomis kitomis kalbomis.

Pakeitimas 32 14 straipsnis

Žalą patyrusių asmenų teisę imtis tiesioginių veiksmų prieš asmens, kurio reikalaujama atsakyti, draudiką reglamentuoja nesutartinėms prievolėms taikomi įstatymai, nebent žalą patyręs asmuo labiau norėtų savo reikalavimą pagrįsti draudimo sutarčiais taikomais įstatymais.

Žalą patyrusių asmenų teisę imtis tiesioginių veiksmų prieš asmens, kurio reikalaujama atsakyti, draudiką reglamentuoja nesutartinėms prievolėms taikomi įstatymai, nebent žalą patyręs asmuo labiau norėtų savo reikalavimą pagrįsti draudimo sutarčiais taikomais įstatymais, **jei tokia galimybė suteikiama pagal vieną iš šių įstatymų.**

Pagrindimas

Paaiškinimas, kurio prašo draudimo bendrovės.

Pakeitimas 33 17 straipsnio 3 dalis (nauja)

3. Nepaisant 1 ir 2 dalių, šio reglamento nuostatai netaikomi įrodymams ir procedūrai.

Pagrindimas

Šis pakeitimas sutampa su Romos konvencijos dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės straipsnio 2 dalies h punktu.

Pakeitimas 34 22 straipsnis

Bet kurios šiame reglamente minėtos valstybės įstatymų viršenybės principą galima atsisakyti taikyti tik tada, jeigu jo taikymas yra aiškiai nesuderinamas su teismo viešąja tvarka („*ordre public*“).

I. Bet kurios šiame reglamente minėtos valstybės įstatymų viršenybės principą galima atsisakyti taikyti tik tada, jeigu jo taikymas yra aiškiai nesuderinamas teismo su viešąja tvarka („*ordre public*“).

1a. Bet kurios šiame reglamente minėtos valstybės įstatymų viršenybės principą galima atsisakyti taikyti ir (arba) teismo įstatymą taikyti ypač tada, jeigu jo taikymas pažeistų pagrindines teises ir laisves, numatytas Europos žmogaus teisių konvencijoje, atskirų valstybių konstitucijų ir tarptautinės humanitarinės teisės nuostatose.

1b. Be to, šiuo reglamentu paskirtų įstatymų nuostatos taikymas, dėl kurio gali būti priteisti nekompensuojami nuostoliai, pvz., baudiniai nuostoliai, gali būti laikomi prieštaraujančiais teismo viešajai tvarkai („ordre public“).

Pagrindimas

Naująja antrąja pastraipa siekiama paaiškinti, ką reiškia viešoji tvarka Bendrijos lygmeniu.

Trečioji pastraipa buvo pridėta, kadangi, manoma, kad naujos „Bendrijos viešosios tvarkos“ koncepcijos sukūrimas neįeina į šio reglamento taikymo sritį. Taip pat panaikinama galimybė priteisti atlyginti baudinius nuostolius, kaip siūloma 24 straipsnyje. Pranešėjas žino, kad esant tokių nuostolių galimybei gali atsirasti paskata ieškoti palankiausio teismo ir todėl į naująją peržiūros sąlygą įtraukė Komisijos išipareigojimą išnagrinėti visus nuostolių klausimus šiame kontekste, kai ši peržiūrės reglamento įgyvendinimą.

Pakeitimas 35
23 straipsnis

23 straipsnis

Išbraukta.

Sąryšis su kitomis Bendrijos teisės nuostatomis

1. Šis reglamentas neturi pažeisti Europos Bendrijų steigimo sutarčių arba Europos Bendrijų institucijų aktų nuostatų, kurios:

– tam tikrose srityse numato įstatymų pasirinkimo taisykles, susijusias su nesutartinėmis prievolėmis; arba

– numato taisykles, kurios dėl šio reglamento taikomos nepriklausomai nuo nacionalinių įstatymų, reglamentuojančių

atitinkamą nesutartinę prievolę; arba

– neleidžia taikyti teismo įstatymų nuostatos arba nuostatų arba šiame reglamente numatytų įstatymų.

2. Reglamentas negali apriboti tų Bendrijos instrumentų, kurie tam tikrų klausimų atžvilgiu ir jų koordinuojamose srityse paslaugų ar prekių tiekimą priskiria valstybės narės, kurioje paslaugos tiekėjas yra įsisteigęs, įstatymams, taikymo ir savo koordinuojamoje srityje leidžia apriboti laisvę teikti paslaugas ir prekes, kurių kilmės šalis yra kita valstybė narė, tik tam tikromis aplinkybėmis.

Pagrindimas

Atitinkamos nuostatos buvo ištrauktos į 1 straipsnio 2a dalį.

Pakeitimas 36
24 straipsnis

24 straipsnis

Išbraukta.

Neatlygintini nuostoliai

Šiuo reglamentu nustatytų įstatymų nuostatos taikymas, dėl kurio gali būti priteisti nekompensuoti nuostoliai, pvz., baudiniai nuostoliai, prieštarauja Bendrijos viešajai tvarkai.

Pagrindimas

Nors pranešėja pritaria šiai nuostatai, jos manymu, labiau tiktų pridėti pakeistą versiją prie 22 straipsnio.

Pakeitimas 37
25 straipsnis

Šis reglamentas, kai bus priimtas, negali pažeisti vidaus konvencijų, kurias pasirašė valstybės narės ir kuriose tam tikrų klausimų atžvilgiu išdėstomi skirtingų

1. Šis reglamentas, kai bus priimtas, negali pažeisti vidaus konvencijų, kurias pasirašė valstybės narės ir kuriose tam tikrų klausimų atžvilgiu išdėstomi skirtingų

valstybių įstatymų nesutapimo nuostatai, susiję su nesutartinėmis prievolėmis.

valstybių įstatymų nesutapimo nuostatai, susiję su nesutartinėmis prievolėmis.

1a. Tačiau kai visi situacijos aspektai tuo metu, kai patiriami nuostoliai, yra susiję su viena arba daugiau Europos Bendrijos valstybių narių, šio reglamento nuostatai turi viršenybę prieš 1971 m. gegužės 4 d. Hagos konvenciją dėl eismo įvykiams taikomų įstatymų bei 1973 m. spalio 2 d. Hagos konvenciją dėl atsakomybei už produktą taikomų įstatymų.

1b. Šio reglamento nuostatai taip pat turi viršenybę prieš tarptautinių konvencijų, kurias sudarė dvi arba daugiau valstybės narės, nuostatus, išskyrus I priede išvardytas konvencijas.

Pagrindimas

Minėtas Hagos konvencijas ratifikavo ne visos valstybės narės, o be to, šis reglamentas apima ir eismo įvykius, ir atsakomybę už produktus. Kritikuodama Hagos konvenciją dėl eismo įvykių, pranešėja mano, kad Komisija turėtų apsvarstyti pasiūlymą dėl Bendrijos teisės aktų (žr. naujai siūlomą 26a straipsnį).

Pakeitimas 38
26 a straipsnis (naujas)

26a straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip ...* Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui apie šio reglamento taikymą ir, jei reikia, pateikia naujų pasiūlymų jam pertvarkyti.

Rengdama ataskaitą Komisiją kreipia ypatingą dėmesį į tai, kaip su užsienio teise elgiasi įvairios jurisdikcijos, ir į nuostolių klausimą, įskaitant galimybę tam tikroje jurisdikcijoje paskirti atlygintinus baudinius nuostolius.

Ji taip pat apsvarsto, ar nereikėtų siūlyti Bendrijos teisės aktų, skirtų tik eismo

įvykiams taikomų įstatymų sričiai.

Ataskaitoje pateikiamas analitinis tyrimas apie tai, kurie teismai valstybėse narėse praktiškai taiko kitos šalies įstatymus, įskaitant rekomendacijas dėl bendros užsienio teisės taikymo koncepcijos reikalingumo.

** Praėjus trejiems metams nuo šio reglamento priėmimo datos.*

Pagrindimas

Pranešėjas mano, kad tokia peržiūros sąlyga yra ir pageidautina, ir būtina.

AIŠKINAMOJI DALIS

Pasiūlymui dėl reglamento pateiktais pakeitimais siekiama supaprastinti pirminį pasiūlymą įvedant bendrųjų nuostatų dėl deliktams arba civilinės teisės pažeidimams taikomų įstatymų koncepciją. Pranešėja mano, kad tiksliausia pirma apsvarstyti, ar šalys susitarė kuriuos įstatymus reikėtų taikyti (2a straipsnis). Pranešėja nemato priežasties, dėl kurios šalys negalėtų susitarti nesutartinėms prievolėms taikyti pasirinktus įstatymus prieš kylant ginčui, o ne tik jam kilus, jei jos ir anksčiau formaliai palaikė prekybinius ryšius. Ji taip pat suteikė galimybę tokius susitarimus sudaryti su intelektinės nuosavybės teise susijusių ginčių atveju.

Kitais atvejais teismai turėtų taikyti 3 straipsnio 1 dalyje numatytą principą. Siekiant palengvinti apsisprendimą, 3 straipsnio 2 dalyje išdėstoma keletas prielaidų, kurios gali būti taikomos po vieną arba kelias iškart (taip suteikiant galimybę svarstyti atskiras ieškinio dalis). Prielaidų numatymo motyvai yra šie: a) kai nukentėjusysis ir civilinės teisės pažeidėjas gyvena toje pačioje šalyje, teisingumas bus geriausiai įvykdytas taikant tos šalies įstatymus, ir b) žalos asmeniui atvejais (pvz., eismo įvykiuose), akivaizdu, kad teisingiau būtų priskirti atlyginti nuostolius pagal valstybės, kurioje gyvena nukentėjusysis, o ne pagal valstybės, kurioje įvyko eismo avarija, nuostatus. C prielaida siekiama pagrįsti *lex loci delicti commissi* ir tai buvo Komisijai labiausiai priimtinas požiūris. D prielaida gali būti naudinga tada, jei nukentėjusysis ir civilinės teisės pažeidėjas turėjo ankstesnių ryšių ir todėl galima pagrįstai manyti, kad šiems ryšiams taikomas įstatymas taip pat turėtų būti taikomas ir bet kokiam tų ryšių metu įvykstančiam žalą sukeliančiam veiksmui arba aplaidumui. 3 straipsnio 3 dalis taikoma visais kitais atvejais bei produktų su trūkumais atvejais, kai konkretus produktas nebuvo numatytas parduoti šalyje, kurioje įvyko žalą sukėles įvykis.

Daugelis atvejų yra tokie sudėtingi, kad kiekvienai nesutartinių prievolių kategorijai labiau tiktų nustatyti lanksčią tvarką, o ne griežtas taisykles. Nedideli faktiniai atvejų skirtumai gali labai pakeisti šalių lūkesčius ir taikytinų priemonių pasirinkimą.

Nepaisant to, pranešėja pateikė specialias nuostatas, taikytinas šmeižto atvejams ir deliktams, kylantiems dėl darbo ginčų, ir išbraukė nuostatas, specialiai skirtas prekėms su defektais, nesąžiningai konkurencijai ir aplinkai daromai žalai.

Dėl privatumo pažeidimų ir asmens teisių, pranešėja mano, kad iš esmės reikėtų taikyti *lex loci delicti commisi*, tačiau teismas turėtų nustatyti, kad su šalimi, kurioje leidinys buvo išleistas ar kurioje laida buvo transliuota, nukentėjusysis yra akivaizdžiai labiau susijęs, atsižvelgiant į pardavimų apimtį kiekvienoje valstybėje narėje, skaitytojų arba žiūrovų skaičių ir t. t. Pagal Briuselio I reglamentą dėl teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo, teismas taip pat gali atsižvelgti į skaitytojus arba žiūrovus, kuriems daugiausia leidinys arba laida skirta. Turint mintyje, kad tai apima ir publikacijas internete, bus įmanoma išvengti situacijos, kai skirtingos taisyklės taikomos tai pačiai publikacijai, priklausomai nuo to, ar ji išleista internete, ar ne. Pranešėja mano, kad tai turėtų suteikti daugiau teisinio tikrumo.

Kalbant apie kitas nesutartines prievoles, pranešėja nusprendė, kad būtų paprasčiau nesąžiningą praturtėjimą ir įgaliojimų neturinčias agentūras aptarti dviejuose atskiruose straipsniuose.

Pranešėja supranta, kad jos požiūris ne visai atitinka įprastas tarptautines konvencijas privatinės tarptautinės teisės srityje, tačiau pažymi, kad rengiamas dokumentas yra Bendrijos teisės aktas ir todėl turi patenkinti įvairius reikalavimus. Priešingai, nei ankstesniuose instrumentuose, kuriuose Bendrija perėmė esamą tarptautinį susitarimą dėl privatinės teisės, šiuo atveju nebuvo ankstesnių susitarimų, kuriuose būtų numatyta unikali galimybė leisti teisės aktus būtent Bendrijos kontekste. Pranešėja ypač stengėsi užtikrinti, kad šis reglamentas galėtų būti taikomas kartu su vidaus rinką reglamentuojančiais teisės aktais ir skatinti sklandų vidaus rinkos veikimą, o ne jam trukdyti. Ypatingas dėmesys buvo skirtas reglamento santykiui su direktyva „Televizija be sienų“ bei direktyva dėl elektroninės prekybos. Pranešėja labai nori pasiūlyti principinį visuminį požiūrį, kurį taikant būtų galima išvengti painiavos dėl dokumento skaidymo į atskiras sritis arba specialaus režimo taikymo, dabar arba ateityje, kadangi tai tik padaro teisės aktus dar sudėtingesnius vykdyti ir mažina jų skaidrumą.

Taip pat buvo skiriamas dėmesys viešajai tvarkai. Pranešėja mano, kad būtina paaiškinti, jog jau yra Bendrijos viešosios tvarkos užuomazgų, ir tai atspindi Europos žmogaus teisių konvencija, Pagrindinių teisių chartija, valstybių narių konstitucijų nuostatos ir tarptautinė humanitarinė teisė. Nuoroda į tarptautinę humanitarinę teisę buvo pridėta tam, kad teismams nereikėtų taikyti Bendrijai nepriklausančios valstybės teisės nuostatų, nes tai prieštarautų Europos vertybių sistemai.

Pranešėja taip pat aiškiai išdėstė, kad įrodymų ir tvarkos nuostatai pagal tradicines privatinės tarptautinės teisės normas neįeina į šio reglamento taikymo sritį.

Galiausiai, „*ordre public*“ (liet. „viešoji tvarka“) nuostata buvo išplėsta ir į ją buvo įtraukti baudiniai nuostoliai, kadangi pranešėja mano, jog teisiškai neįmanoma tokio pobūdžio instrumente kaip šis uždrausti priteisti tokių nuostolių atlyginimą. Tačiau ji pridėjo peržiūros sąlygą, įgaliojančią Komisiją praėjus trejiems metams po reglamento priėmimo datos išnagrinėti nuostolių klausimą ir jo poveikį tuo atveju, kai ieškoma palankiausio teismo.

Turint mintyje, kad buvo išreikštas nepasitenkinimas dėl Hagos konvencijos dėl eismo įvykių, pranešėja siūlo prašyti Komisijos apsvarstyti galimybę šioje srityje siūlyti Bendrijos priemonę. Kol toks pasiūlymas nebus pateiktas, eismo įvykiams nagrinėti turėtų pakakti šio reglamento.

Kita labai svarbi tokios peržiūros dalis – tai, kaip atskirų valstybių teismai praktiškai taiko ir naudoja užsienio šalių teisę. Reikia surinkti daugiau duomenų siekiant užtikrinti, kad užsienio teisė būtų taikoma taip pat kaip nacionalinė teisė ir taip skatinti užsienio teisės taikymą nacionaliniuose teismuose ir vėlgi sumažinti pastebėtą poreikį rinktis palankiausius teismus.

Pranešėja norėtų pabrėžti, kad šiuo reglamentu buvo norėta ne tik sustiprinti bendrą besiskiriančių privatinės teisės tradicijų, kurios susiformavo dėl unikalių istorinių, kultūrinių bei socialinių aplinkybių valstybėse narėse, pagrindą, bet kartu Bendrijos lygmeniu sukurti aiškias gaires, numatančias, kaip šios skirtingos tradicijos turėtų būti pripažintos, kai kyla konfliktai, suteikiant pakankamai reikšmės visos Bendrijos teisinės tvarkos prioritetams. Baigdama pranešėja teigia, kad šis reglamentas turėtų padėti užtikrinti, kad tarp valstybių narių teismų būtų laikomasi Bendrijos abipusio pripažinimo ir pasitikėjimo principų.